

спрямовані на реалізацію узагальненої соціальної функції дорослих, набуття досвіду, який визначає його розвиток як суб'єкта предметної діяльності. Під впливом соціально-психологічних феноменів: ефекту зараження, механізму звикання, вербальної орієнтації, позитивного підкріплення, відбувається переведення об'єктивних взаємин, які виникають у процесі ігрової діяльності дітей у норми соціальної моралі та поведінки. Отже, гра створює «зону найближчого розвитку» – можливість переходу дитини від того, що вона вже вміє робити самостійно, до того, що вона вміє робити у співпраці. Ця можливість характеризує динаміку розвитку й успішності дитини [2, с. 16].

Усі ці аспекти має враховувати соціальний педагог, який організовує виховну діяльність у дошкільних установах. Вважаємо, що виховна робота ефективна за умови включення дитини в різні види діяльності: спілкування, музично-театралізовану, предметно-практичну, ігрову. З огляду на це, слід сповна використовувати розвивальні можливості гри.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко О. М. Соціально педагогічна робота у ДНЗ з формування життєзбережувальної компетентності дошкільників // Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 4.
2. Кудикіна Н. В. Теорія ігрової діяльності дітей : монографія / Н.В. Кудикіна ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Пед. ін-т. – К. : [б. в.], 2012. – 235 с.
3. Методи роботи соціального педагога : матеріали творч. групи соц. педагогів / авт.-упоряд. : Бондаренко Г. В. та ін. – К. : Редакції загально педагогічних газет, 2012. – 94 с.
4. Острянюк Т. С. Соціальний педагог дошкільного навчального закладу: реалії та перспективи / Т. С. Острянюк // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, 2013 – С. 187–189.

С. В. Пасерба

студентка 3 курсу

спеціальності «Соціальна робота»

Тернопільського національного педагогічного

університету імені Володимира Гнатюка,

svitlana.paserba2016@gmail.com

Науковий керівник –

кандидат педагогічних наук, доцент

О. Л. Главацька

СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ЛЮДЕЙ ЛІТНЬОГО ВІКУ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Цивілізоване людство визнало, що одним із важливих гуманістичних і культурних завдань будь-якої держави є забезпечення гідної старості людей й

створення сприятливих умов для задоволення їх потреб в особистісному та соціокультурному аспектах.

Сучасний рівень професійної діяльності з людьми літнього віку потребує висококваліфікованих спеціалістів здатних реалізовувати державні програми соціальної допомоги населенню літнього віку, формувати політику соціального захисту осіб даної вікової категорії й проводити соціальні дослідження життєвих умов старих людей.

Питання професійної працездатності, профілактики передчасного старіння, трудової реабілітації знайшли своє висвітлення у роботах А. Дискіна, В. Крижановської, І. Кулак, Є. Стеженської та ін. Розробці нормативів, форм та методів соціальної допомоги та обслуговування старих людей присвячені дослідження Н. Деркач, М. Потехіної, З. Ревуцької та ін.

Метою статті є теоретико-сутнісна характеристика соціального супроводу людей літнього віку.

Зусилля професіоналів повинні бути спрямовані на те, щоб надати літнім людям додаткові можливості подальшого розвитку в старому віці й створити їм сприятливі умови для реалізації особистісного потенціалу, а при необхідності ефективно здійснювати соціальний супровід людей даної вікової категорії.

У науковій літературі соціальний супровід людей літнього віку визначається як тривалий процес, що спрямований на здійснення системи комплексних заходів соціальним працівником щодо соціальної роботи з людиною літнього віку та надання їй можливостей для подолання причин і наслідків неблагополуччя. Він повинен здійснюватися тільки з врахуванням результатів соціального обстеження клієнта і передбачає надання конкретній особі комплексу соціальних послуг. Мета соціального супроводу людей літнього віку – подолання життєвих труднощів, мінімізація негативних наслідків чи навіть повне розв'язання проблем старіючої людини [3]. Основними функціями соціального супроводу з людьми цього віку є інформаційна, психотерапевтична, виховна, організаційна.

До завдань соціальної роботи з людьми літнього віку відносяться:

- створення сприятливих умов для життєдіяльності людей літнього віку;
- оптимізація системи соціального обслуговування та забезпечення громадян літнього віку;
- забезпечення всебічної підтримки людей літнього віку;
- активізація особистісного та групового потенціалу людей літнього віку, залучення їх до усіх сфер життєдіяльності суспільства;
- забезпечення фактичної рівності громадян літнього віку відносно доступності для них усіх соціальних благ та послуг, культурних цінностей;
- забезпечення дотримання прав та свобод громадян літнього віку [1; 4].

Науковці-практики вважають, що основою соціального супроводу людей літнього віку є виконання таких принципів як:

- добровільності в прийнятті допомоги, активної участі особи в подоланні складних життєвих обставин;

- поваги до людини, визнання її цінності незалежно від реальних досягнень та поведінки особистості;
- системності, комплексності, безоплатності, доступності соціальних послуг;
- толерантності та гуманізму, відповідальності за дотримання норм професійної етики;
- пріоритетності інтересів літньої людини [2].

У процесі здійснення соціального супроводу людей літнього віку соціальний працівник надає такі послуги: інформаційні – надання інформації, необхідної для вирішення складної життєвої ситуації; психологічні – надання консультацій з питань психологічного здоров'я; соціально-педагогічні – планування заходів та дій щодо усунення причин, які спричинили складні життєві обставини; соціально-медичні – посередництво в здійсненні профілактичних, лікувально-оздоровчих заходів; юридичні – надання консультацій з питань чинного законодавства, гарантій та пільг; соціально-економічні – допомога в залученні додаткових ресурсів для задоволення матеріальних потреб літньої людини [3].

Соціальний супровід людей літнього віку повинен поєднуватись із соціальною допомогою, соціальним обслуговуванням, соціальною реабілітацією, соціальною профілактикою. Він передбачає організацію духовно-культурних заходів: відвідання концертів, театрів, музеїв, екскурсійні поїздки.

До вирішення проблем, які виникли в результаті складних життєвих обставин людини літнього віку, на різних етапах здійснення соціального супроводу можуть залучатись інші суб'єкти соціальної роботи (органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, організації різних форм власності, юридичні та фізичні особи тощо) [5].

Отже, соціальний супровід людей літнього віку – проблема загальнодержавного значення, яка включає створення ефективних механізмів забезпечення життєдіяльності літніх людей, залучення їх до активного способу життя поза сферою трудової діяльності.

Напрямами подальшого вивчення могли б стати: удосконалення діючих технологій та пошук нових ефективних шляхів соціальної роботи з людьми літнього віку; вивчення системи соціальної роботи у закладах соціального обслуговування людей старого віку; порівняння досвіду соціальної роботи з людьми літнього віку в різних країнах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Главацька О. Л. Теорія соціальної роботи : навчально-методичний посібник / О. Л. Главацька. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – 188 с.
2. Семигіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика) : навчальний посібник / Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. – К. : ІПК ДСЗУ, 2007. – 341 с.
3. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах : методичний посібник / [І. Д. Зверева та ін.]. – К. : Держсоцслужба, 2006. – 104 с.
4. Тюття Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюття, І. Б.Іванова. – К. : Знання, 2008. – 574 с.

5. Яцемирская Р.С. Социальная геронтология : учебн. пособие для студ. высш. учебн. Заведений / Р. С. Яцемирская, И. Г. Беленькая. – М. : ВЛАДОС, 1999. – 224 с.

О. О. Пасічник

*к.пед.наук, доцент кафедри іноземних мов
Хмельницького національного університету
helen_shlapack@ukr.net*

КЕЙС-МЕТОД ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

В полікультурному та багатомовному середовищі сьогодення володіння хоча б однією іноземною мовою стає запорукою успішної взаємодії та подальшого особистісного та професійного розвитку індивіда. Відтак, це призвело до постійного пошуку та змін форм і методів навчання на всіх освітніх ланках та інтенсивного впровадження інноваційних педагогічних технологій, які, за твердженням науковців [1, с.3], ґрунтуються на інтенсивному підході, мають практичну спрямованість, виховують у майбутніх фахівців здатність до самопізнання. Однією з таких інтерактивних технологій, яка стимулює студентів до активної діяльності та спрямована на розвиток їх професійних комунікативних умінь визнано використання кейс-методу, який ефективно сприяє формуванню та засвоєнню знань, умінь і навичок, виробленню загальнолюдських та професійних цінностей, створенню атмосфери співробітництва та взаємодії.

Використання кейс-методу в навчально-виховному процесі переміщує акценти з викладача, який лише чітко окреслює коло питань, формулює завдання і виконує роль консультанта на студентів, які стають активними суб'єктами навчально-виховного процесу. Отже, вони самостійно та швидше опановують нові знання, залучаючи для цього додаткові джерела інформації, проводять науковий аналіз проблеми, обмінюються інформацією, обґрунтовують та аналізують рішення, оцінюють власні дії та дії своїх колег, вчаться критично мислити, розвивають свої здібності. У нашому розумінні, це дає змогу інтенсифікувати навчальний процес, зробити його більш цікавим і невимушеним, з одного боку, та максимально підвищити рівень його результативності, з іншого.

Суть кейс-методу полягає в розгляді конкретних ситуацій, випадків для спільного аналізу, обговорення та прийняття рішення студентами з певної сфери професійного спрямування. А успіх залежить від трьох основних складових: якості кейса, який повинен бути максимально наочним і детальним, підготовленості студентів і готовності самого викладача до організації роботи з кейсом і ведення дискусії [2, с.530].

Створюючи модель проблемної ситуації, викладач іноземної мови має ретельно добирати лексико-граматичне наповнення кейсу, орієнтуючись на відповідний рівень складності. Кейс обов'язково має бути актуальним, ілюструвати типову ситуацію, розвивати аналітичне мислення, провокувати дискусію, мати кілька варіантів рішень.